

щодо досягнення поставлених цілей діяльність в умовах постійного впливу зовнішніх факторів, зберігаючи при цьому ознаки цілісності і рівноваги соціально-економічної системи.

Таким чином, в основу концепції економічної стійкості має бути закладений принцип активної взаємодії із зовнішнім середовищем як основної рушійної сили розвитку підприємства. Постійно змінюючи кількісні та якісні характеристики, підприємство досягає поставлених цілей та виходить за межі існуючих напрямків діяльності, шукаючи нові шляхи зростання бізнесу.

Ольга ГАРБЕРА

Тернопільський національний економічний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ НА ЕТАПАХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ

Туризм - це комплексна індустрія, яка забезпечує зайнятість, податкові надходження в бюджет та економічне зростання регіону. Її розвиток несе економічні, соціальні, культурні та екологічні наслідки, які так чи інакше впливають на якість життя населення туристичної дестинації.

Мета дослідження полягає у розкритті позитивних та негативних аспектів розвитку туризму на різних етапах життєвого циклу туристичної дестинації та їх впливу на якість життя резидентів.

Якість життя визначається здатністю індивіда повноцінно функціонувати у суспільстві у відповідності зі своїм соціальним положенням та можливістю отримувати максимальне задоволення від життя. За визначенням ВООЗ: «Якість життя — це сприйняття людиною своєї позиції у житті, у тому числі фізичного, психічного та соціального благополуччя, залежно від якості середовища, в якому вона живе, а також ступеня задоволення конкретним рівнем життя та іншими складовими психологічного комфорту» [5].

Економічні наслідки розвитку туризму позитивно впливають на матеріальний добробут резидентів на стадії зародження та розвитку туризму в дестинації за рахунок збільшення зайнятості, доходів населення та податкових надходжень, припливу іноземної валюти, диверсифікації економіки. На етапі зрілості та занепаду економічні чинники несуть негативний вплив, так як, підвищуються ціни та прожитковий мінімум, сезонна зайнятість веде до зниження доходів резидентів, у зв'язку з попитом на іноземні товари спостерігається відплив валюти закордон.

Позитивний соціальний вплив розвитку туризму в дестинації забезпечується створенням туристичного іміджу країни, можливостями оздоровлення та відпочинку населення, пришвидшенням модернізації туристичної інфраструктури, покращенням якості та диверсифікація освітніх послуг, що спостерігається на стадії розвитку та зрілості туристичної індустрії. На етапі зародження туризму в дестинації соціальні наслідки розвитку індустрії не мають впливу на соціальний та суспільний добробут населення. На стадії занепаду спостерігаються негативні соціальні наслідки, що призводять до соціальної незадоволеності життям резидентів, а саме, конфлікти в суспільстві, моральна деградація населення, підвищення рівня злочинності, проституції та незаконного обігу наркотиків, ворожнеча прогалина між бідними та багатими.

Культурні наслідки розвитку туристичної дестинації значно впливають на емоційний добробут населення на стадії зрілості та занепаду. На стадії зрілості туристичної дестинації спостерігається розвиток мистецтва, ремесел та культурного самовираження, розробляються жорсткіші заходи щодо збереження культурної спадщини. Проте на стадії занепаду спостерігається занепад ремесел та перейняття традицій і культури інших народів світу, і це, безумовно, впливає на емоційний добробут населення.

На стадії занепаду туризму екологічні наслідки впливають на оцінку стану здоров'я та безпеки населення. На стадіях зародження, розвитку та зрілості їхній вплив незначний. Такі наслідки розвитку туризму в дестинації, зокрема як забруднення навколишнього середовища, несуть негативний вплив на стан здоров'я населення і є приводом для запровадження жорсткіших вимог щодо охорони довкілля та популяризації екотуризму.

Отже, розвиток туризму несе позитивні та негативні наслідки для туристичної дестинації, які, в свою чергу, впливають на якість життя резидентів, на їхній матеріальний, соціальний, емоційний добробут, стан здоров'я та безпеки. За допомогою оцінки основних етапів життєвого циклу туристичної дестинації, ми дослідили взаємозв'язок між позитивними та негативними наслідками розвитку туризму в дестинації та їхнього впливу на основні складові, що визначають рівень задоволеності населення життям.

Література

1. *Constanța E. The impact of tourism in enhancing the quality of life / Constanța // Review of International Comparative Management. – 2009. – № 10(2).*
2. *Gursoy, D. J. Resident attitudes: A structural modeling approach / Gursoy, D. J., Jurowski, C., & Uysal, M. // Annals of Tourism Research. – 2002. – № 29(1). P. 79–105.*
3. *Kim K. The effects of tourism impacts upon quality of life residents in the community / Kim, K. – 2002. – Virginia Polytechnic Institute and State University, Blacksburg, Virginia.*
4. *Veenhoven, R. Apparent quality-of-life in nations: How long and happy people live / Veenhoven, R. // Social Indicators Research. – 2005. – № 61-86.*
5. *World Health report. World Health Organization. — Available from: <http://www.who.int/respiratory/copd/en/>.*

Христина ГЛАДІЙ

Тернопільський національний економічний університет

СТРАТЕГІЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРОДУКТУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний кондитерський ринок України є досить структурованим і характеризується високим рівнем конкуренції. Сьогодні підприємства конкурують, використовуючи велику кількість заходів, серед яких важливе місце належить заходам маркетингового характеру. Виробники пропонують покупцям нові товари, вигідні цінові пропозиції, незвичні способи розповсюдження. Ефективність цих маркетингових дій підприємства нерозривно пов'язана із стратегіями диференціації його продукції.

Питання маркетингових стратегій диференціації досліджувалися в роботах вітчизняних і зарубіжних авторів, таких як М. Портер, Н. В. Куденко, Ф. Котлер, Дж. Траут, Ж. Ламбен, М. Мак-Дональд.

На сьогоднішній день в Україні порівняно з іншими галузями досить успішно функціонує ринок кондитерських виробів. Він є достатньо сформованим, оскільки понад 2/3 обсягів готової продукції на ньому забезпечують лідери ринку [1].

Для кондитерської галузі характерна тенденція скорочення кількості виробників. Незважаючи на цю тенденцію, на ринку працює величезна кількість дрібних операторів. Лідерами галузі є "Roshen", "Конті", "АВК", "Бісквіт-Шоколад" і "Житомирські Ласощі". Галузь характеризується високим рівнем концентрації і відповідно високим рівнем конкуренції. У 2013 р. варто очікувати значного загострення конкуренції на внутрішньому ринку через часткову втрату зовнішніх ринків збуту.

Компанія «АВК» – один з найбільших виробників кондитерської продукції України. На сьогоднішній день асортимент компанії нараховує приблизно 330 видів кондитерських виробів та 50 видів шоколадних та кондитерських глазурів, а у виробництві робить ставку на високотехнологічні, складні у виробництві продукти.

Основними стратегіями диференціації Компанії "АВК" є: технічна диференціація; продуктова диференціація; цінова диференціація; сервісна диференціація. Компанія «АВК» застосовує продуктову стратегію диференціації як основну. Відповідно до нашої ринкової ситуації, компанія була вимушена оновити технологічне забезпечення.

Такі фактори, як темпи технологічних змін та інноваційний потенціал галузі, значно вплинули на діяльність ЗАТ «АВК», оскільки товариство використовує новітні технології та часто